No. 2599 — Zaterdag 18 November 1933 — 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47.
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Met Generaal O'Duffy in Ierland.

(Speciaal voor de "Amigoe".)

Dublin:

"It's a long way to Tipperary"..., en dat vooral voor 't Zondagsreisje, doch Thurles beloonde alle moeite. Het lange marktplein stond volgepropt met duizenden, grauwe menschen tusschen grijze huizen onder de loodzware hemel waarin alleen de loeiende storm de voorrijakkerende wolken geen tijd gaf. Nog beangstigender volgepropt dan de Markt was het kleine, op biervaten rustende, plankier, dat dezen dag de leiders der Vereenigde Oppositie van den Vrijstaat droeg: generaal O'Duffy en ex-president Cosgrave, MacDermot en Dillon. In autobussen en muilezelswagentjes waren ze uit alle hoeken en gaten van het dichtbevolkte graafschap Tipperary rond dit platform samengestroomd, de door den nood der tijden en door den economischen oorlog met Engeland zwaar getroffen landbouwers en veehouders, om "Fine Gael" publiek ten doop te houden.

De unificatie der oppositie tegen het huidige bewind had reeds lang in de lucht gehangen. Dit voorjaar probeerde de populaire Lord-Mayor van Dublin het, doch De Valera — handig kaartspeler — ecarteerde hem met de verrassing eener algemeene verkiezing welke zijn partij, Fianna Fail, de absolute meerderheid (zij het van precies één stem) verschafte. In de eerste helft dezer maand werden op drukbezochte congressen de drie groote oppositie partijen ontbonden: Cosgrave's Cumann na nGaedheal, welke tien jaren lang [illegible] geboren [illegible] mot's Centre Party, een jaar tevoren als nieuwe partijorientatie, niet langer gebaseerd, op de oude verdragsveete gelanceerd; en als Dritter im Bunde de Phoenix van Fine Gael: Vereenigd Ierland.

Thurles was uitgekozen het Alkmaar te worden van waar uit de Victorie beginnen moest. Onder het gejuich der duizenden die langs den weg stonden en zich aan alle ramen verdrongen, kwamen in dichte rijen de Blauwhemden aangemarcheerd. Een blue-shirt is weliswaar verboden door de regeering, doch toegelaten zoolang de burgerjas er over heen gedragen wordt. De militaire dril zit dezen in 't bloed, er was dreiging in hun zwaar dreunende stap, in hun massale militante formatie, in hun strak bijna onverbeten gezichten. Van de schilderachtige toren eener oude kerk woei de Iersche tricolore: het groen van Erin, met het wit en geel der ultramontanen.

Verlegen om een naam die eenigszins zou kunnen opwegen tegen de enorme attractie der regeeringspartij, de aureool van De Valera's reputatie, was door de geroutineerde politieke rotten Generaal O'Duffy naar voren geschoven, en zoo deed deze als leider van Fine Gael met zijn glorieuse entrée in Thurles zijn intrede in de landspolitiek.

Hysterisch gejuich begroette zijn aankomst. Als plechtig saluut gingen duizenden handen omhoog in facistischen groet toen het volkslied — de Soldiers Songs — ingezet werd. Hun handen trilden stuntelig in de ongewone groet, groote, breede, geel vereelte handen, alsof akker en weide zelf als geloofsbrief omhoog geheven werden.

Van vijven tot achten vloeiden en klotsten de golven der welsprekendheid, het plankier kon de Blarney Stone geweest zijn! Zij het dat Cosgrave — die met groote verwonderde oogen altijd over zijn enorm hoog boord uitkijkt — te fijn geaccentueerd is voor een massa meeting en de Generaal zijn rede voorleest in een veel te snel tempo. De eenigste heer onder de slordig gekleede Iersche politici is MacDermot, in de wandeling "The farmer from Paris" genoemd, wijl hij als zoon van een aanzienlijk geslacht na zijn fortuin als bankier in New-York gemaakt te hebben, in aristocratischen stijl te Parijs ging wonen om daarna onder de boeren van Ierland zijn centrumspartij te stichten. Hij heeft het oor der massa, met zijn sterke langzame stem, zijn bevattelijk gekozen woorden en beelden, zijn verduivelde handigheid van polemiek.

Aan het einde van het ellenlange plein was een tegenbetooging begonnen. Een enorme politiemacht had zich als een stuwdam tusschen de „menigte gewond [illegible]

O'Duffy was bezig in vinnige woorden zijn Accuse tegen het huidige bewind uit te spugen. Toen plotseling, precies om 6 uur, het eerste gelui der Angelus door de lucht klonk. De generaal stopte abrupt, maakte een kruisteeken, boog het hoofd. Tienduizend petten en hoeden vlogen af, in doodsche stilte ieder voor zich, prevelden allen lippen de driedagelijksche groet der trouwe Katholieken aan de Lieve Vrouwe, hun "Engel des Heeren." Naast mij stond de wellicht eenigste Protestant op heel deze meeting, Ernest Blythe, de vroegere minister van financien, en de schoonheid van deze in al haar vanzelfsprekendheid zoo volmaakt natuurlijke geloofsacte, ontroerde ook hem. De laatste toon stierf weg uit de hooge campanille van Thurles' aartsbisschoppelijke kathedraal, de Generaal zette zijn philippica voort, de politieagenten weer hun petten op en de oorlogskreet „Up Dev" woelde weer gedempt aan den einder van het plein.

In het gebouw van Fine Gael — de politie had juist een inval gedaan in het hoofdkwartier zijner voormalige National Guard — ontving mij Generaal O'Duffy. Het was een hooge, ruime kamer in welks vergulde, doch nu verweerde, spiegels de society der voormalige Engelsche bezetting zich destijds bewonderd moet hebben. Met Iersche slordigheid is in deze salon eenvoudig een groote werktafel gezet. O'Duffy is gekleed in een blauw ser[illegible] verontmaald slap boordje, dat het vrijgezellendom dezen oud-militair eenvoudig af te lezen valt.

Hij is net vijftiger. „Ik ben een boerenzoon," vertelt hij zonder pose, noch valsche schaamte, „begon zelf als mecanicien. In 1917 trad ik in het Republikeinsche Leger en van soldaat klom ik er tot Chef van den Generalen Staf. Vier jaren vocht ik zoo aan De Valera's zijde, de Engelschen mikten mij in die tijd precies een vinger tusschen de hand uit. Ik heb ook nog in de gevangenis van Belfast gezeten en aan een hongerstaking daar meegedaan.

Hij spreekt over dat oud-zeer met een zekere reserve. Breekt dan zelf bruusk zijn verhaal af met een gedecideerd: „Doch in 1921 ondersteunde ik het verdrag met Engeland wijl de meerderheid van ons volk dat accepteerde. Als soldaat erken ik discipline, ik voerde de instructies onzer wettige — Cosgrave's — regeering uit. De burgerkrijg duurde van September 1922 tot Februari 1923. Nadien werd ik hoofd der politie over het heele land, 900 posten. Ik organiseerde die en heb ons volk veiligheid van leven, van have en goed kunnen garandeeren. Waarom ik dit voorjaar afgezet werd? De Valera was mijn ontzetting aan zijn republikeinsche vrienden verplicht. Hij trachtte mij evenwel te lijmen met een andere post. Vier malen riep hij mij bij zich, een onderhoud duurde tot diep in den nacht. Doch ik ben niet te koop."

„Vrijgekomen van mijn banden en reserve als landsdienaar richtte ik twee maanden geleden de National Guard op, het organiseeren heeft mij altijd in het bloed gezeten. Ik wil vooral de jongere generatie te zamen brengen, redden van onverantwoordelijke politieke vrijbuiterij. Het blueshirt koos ik wijl een uniform als propaganda naar buiten werkt en naar binnen de esprit-de-corps aankweekt."

De generaal spreekt in korte zinnen, doch zijn woorden tuimelen niettemin als watervallen. Zijn gestes onderlijnen nog sterker. Gepassioneerd, doch van theatraliteit niet vrij, naar een neventrek wijzend roept hij uit: „In die kamer zitten mannen op mij te wachten die meer voor Ierland geleden en gestreden hebben, dan de heele zwik ginds" — en een breede armzwaai duidt buiten over het plein in de richting der regeeringgebouwen.

Zijn kleine, welgevormde handen trommelen nerveus op het tafelblad als ik hem interrogeer over zijn fascistische tendenzen. „Als wij aan de macht komen en daaraan twijfel ik niet, want de ellende is zoo groot in ons land, nu men het moedwillig zijn voornaamste exportmarkt ontnomen heeft - zal ik strikt democratisch regeeren, doch" - en direct komt scherp de militair naar boven - één hoofddoel zal ik mij stellen „to end the rule of the gun in Ireland for ever", de eigengerechtheid van wapengeweld uit te roeien."

Dat zou ongetwijfeld ook een stap zijn om Noord-Ierland beter voor den Vrijstaat te stemmen. De nieuwe partij stelt zich immers de hereeniging van heel Ierland tot uiteindelijk doel. „Het is ridicuul", betoogt O'Duffy driftig, „dat Ierland gescheiden is in 26 en 6 graafschappen: Vrijstaat en Ulster. De Valera's politiek zal onze hereeniging nooit verderbrengen. En mocht de Republiek uitgeroepen worden dan beteekent dat het einde al onzer hereenigings droomen. Wat wij ons volk van nu af aan als fundatie voor alle politieke wijsheid voor gaan houden is dat een Vereenigd Ierland oneindig meer waard is dan abstracties over republiek, koninkrijk of commonweal. En om dat Vereenigd Ierland nader te brengen zijn we voor goede nabuurschap en verstandhouding met Engeland."

Doch die hereeniging kan toch maar alleen tot stand komen met vrije instemming der Ulstermannen? „Noordelijk Ierland is als afzonderlijke eenheid belachelijk, zal op den duur ook een te kostbare luxe voor Engeland worden", meent de generaal, „Ulster's belang en ons belang kunnen samengaan, hun nijverheid en onze landbouw vullen elkander aan. Het gaat er nu om een politieke sfeer van vertrouwen te scheppen door gezonde en [illegible] Ik ben overtuigd dat wederzijdsch vertrouwen en belangengemeenschap Ierland niet binnen een halve eeuw één kunnen maken!"

In de goed geproportioneerde kop — waarboven de blonde haren reeds begonnen te grijzen en een maantje open te laten — lachen de blauwe oogen. „Ik ben geen politicus, nog geen maand geleden had ik geen idee ooit in de politieke arena te zullen treden. Doch men koos mij om de nieuwe partij samen te smeden en op te bouwen uit de organisaties der drie oude." Zal de nieuwe partij niet lijden hier ten lande door de klaarblijkelijke sympathie der Engelschen? Pats pareert zijn repliek: "Ik kan het niet helpen dat Engeland daarin nu eens een gezond oordeel heeft!"

Aan de andere zijde van het Merrion plein staan schildwachten voor de regeeringspaleizen en een dubbele extrawacht voor de persoonlijke appartementen van den President der Vrijstaat. Hij is van groote eenvoud en charme, deze meest beminde en felst gehate leider van Ierland. Hij buigt doceerend voorover in zijn draaistoel en de groote neus schijnt de koele, borende kracht van zijn donkere oogen nog te onderlijnen. Scherpe trekken staan in zijn sterk en voornaam gelaat gebeiteld, de vast gesloten mond heeft een bijna fanatieke wilskracht, doch zijn stem is melodieus en vriendelijk en zijn [illegible] veroverend. Hij maakt zich geen illusies als hij de economische krijg met Engeland bespreekt. „Wij konden die tol van vijf millioen pond per jaar eenvoudig niet betalen, het beteekent voor ons veel meer en is veel onrechtmatiger dan de oorlogsschuld aflossing welke Engeland thans van Amerika te ontkomen ziet. Een verzoek om uitstel van twintigste deel werd Cosgrave destijds door Londen hooghartig geweigerd." De President betoogt uitvoerig en nadrukkelijk, hij weet dat dit geschil zijn land schaadt, doch hij ziet idealistisch verder dan onmiddellijk verlies, het uiteindelijk gewin van een Vrijstaat economisch even onafhankelijk als het dat reeds politiek is. En boven alles weet hij zich gedragen door een steeds nog groeiende steun van zijn volk.

Als men maar buiten het nog te Engelsch ingestelde Dublin het oor te luisteren legt, wordt die meening aan alle kanten bevestigd. De Valera blijft veld winnen, zou dat nog sterker doen indien hij krachtig zijn linksche "vrienden" — hongerstakers, de raiders van Ierland, de fanaticus van „An Phoblacht": de Republiek en deszelfs leger — aan ging pakken. Aan O'Duffy's eerlijkheid bestaat geen twijfel, zijn bekwaamheden worden echter overschat, zijn ijdelheid blaast een populariteit op die niet overweldigend is. Ongetwijfeld heeft de samensmelting der oppositie die partijen nieuwe moed gegeven, doch hun campagne zal een zware blijven zoolang de groote massa des volks nog intuitief erkent dat per saldo het hoofd der huidige regeering de grootste Ier van zijn tijd is.

Kees van Hoek.

(Word Copyright Reserved).

Verdringt de machine den arbeider?

Naar een stelsel van verkorten werktijd.

Hoogere dan zuiver economische doelstellingen zijn doorslaggevend.

(Slot.)

Bij zijn onderzoek naar de wenschelijkheid van de invoering der arbeidbesparende methoden, gaat prof. Cobbenhagen in zijn praeadvies voor de *Vereeniging voor Staathuishoudkunde en Statistiek* uit van de noodzakelijkheid van de ordening van lagere doeleinden op hoogere en deze weer op het hoogste menschelijk doel, dat ten slotte alleen is te kennen uit het inzicht, door de rede en het geloof gegeven, in de verhouding tusschen het schepsel en zijn Schepper.

Klaar formuleert de pauselijke sociale encycliek „*Quadragesimo Anno*" [illegible] verhouding, wanneer ze zegt: „Want al is het waar, dat de economie en de zedeleer elk op eigen [illegible] werk gaan, toch zou het een dwaling zijn te beweren, dat de economische en de moreele orde zoover uiteenliggen en elkaar zoo vreemd zijn, dat de eerste volstrekt onafhankelijk zou zijn van de tweede. Weliswaar bepalen de z.g. economische wetten, afgeleid uit het wezen der dingen en uit de stoffelijk-geestelijke natuur des menschen, wat op economisch gebied al of niet binnen het bereik ligt van het menschelijk kunnen en met welke middelen het doel kan worden bereikt; op haar beurt leidt nu de rede uit den aard der dingen en uit de individueele en sociale natuur des menschen met zekerheid af, welk doel door God den Schepper aan heel de economische orde is gesteld.

Maar het is alleen de zedewet, die, gelijk zij ons beveelt, bij al ons doen en laten ons te richten naar ons hoogste en laatste doel, ons ook verplicht in elke afzonderlijke orde van zaken rechtstreeks dat doel na te streven, waarvan ons verstand zegt, dat het door de natuur of liever door God, den Schepper der natuur, voor die bepaalde orde van zaken is vastgesteld, en dat bijzondere doel dan telkens in de juiste verhouding ondergeschikt te maken aan het ééne einddoel. Als wij aan deze wet trouw gehoorzamen, dan kan het niet anders, of de bijzondere doeleinden, die door den enkeling of door de gemeenschap op economisch gebied worden nagestreefd, zullen harmonisch gerangschikt worden in de gezamenlijke reeks van doeleinden, en dan zullen zij voor ons als zooveel trappen worden, waarlangs wij zullen opstijgen, om te geraken tot het einddoel van alles, God, Die voor Zichzelf en voor ons het hoogste en onuitputtelijke Goed is."

De vraag is nu, welke plaats in dit cultuurstreven, in dit streven naar het volledig-mensch-zijn, de arbeidsbesparing inneemt, aldus vervolgt Prof. Cobbenhagen zijn praeadvies.

Als economisch verschijnsel, dat zich binnen de onderneming uit, is de arbeidsbesparing allereerst geordend op het ondernemingsdoel, d.i. de zoo groot mogelijke winst. Dat het ondernemingsdoel geen absoluut doel is, doch op zijn beurt geordend moet zijn op het allesomvattende menschelijke cultuurdoel, is na het voorafgaande wel duidelijk en wordt naar ik meen ook niet ontkend. De moeilijkheid ligt nu niet in de vraag naar de principieele mogelijkheid om het algemeen economisch welvaartsdoel in te schakelen in het menschelijke cultuurstreven. Wie in den mensch, die alleen, den aanleg en den drang tot den cultuur bezit en de wezenlijke, niet te scheiden eenheid van stof en geest, van ziel en lichaam erkent, moet ook de noodzakelijke consequentie aanvaarden, dat het streven naar economische welvaart als zoodanig en het streven naar een zoo algemeen mogelijke economische behoeftenbevrediging in de cultureele orde der menschelijke doeleinden moet worden opgenomen.

De moeilijkheid ligt dan ook veel meer hierin, of de wijze, waarop de behoeftenbevrediging in onze maatschappij geschiedt, n.l. de ondernemingsgewijze economische werkzaamheid past in de genoemde cultureele reeks, of het ondernemingsdoel, het streven naar rentabiliteit der onderneming, inderdaad in de rechte orde voert naar het algemeen economisch doel en via dit past in het algemeene cultuurdoel.

* * *

De erkenning, dat de arbeidsbesparing zeker niet in alle gevallen de rentabiliteit der onderneming heeft vergroot, moet ons echter niet blind maken voor het feit, dat als regel dit doel wel werd bereikt. Maar zooals reeds is gezegd, het bereiken van het ondernemingsdoel is niet de eenige en beslissende maatstaf van het oordeel, ook dan niet, wanneer men den rentabiliteitsnorm blijft aanleggen. Immers het bereiken van 'n grootere rentabiliteit in de onderneming, welke de arbeidbesparende methoden doorvoert, kan gepaard gaan met vermindering der rentabiliteit bij andere ondernemingen. Concureerende ondernemingen in dezelfde branche zullen genoodzaakt worden tot veel grootere afschrijvingen, tot de aanvaarding wellicht van 'n totale ontwaarding harer installaties. Ook buiten de eigen branche kan een soortgelijk gevolg zich voordoen, wanneer een verschuiving van de vraag plaats heeft naar het artikel, dat in de onderneming, die arbeidsbesparing doorvoerde, wordt voortgebracht. Nu is het uiteraard weer mogelijk, dat per saldo de offers, die over het geheele bedrijfsleven verspreid moeten worden gebracht tengevolge van de invoering der arbeidsbesparing, geringer zijn dan de baten. Toch is het zeer de vraag, of ook, van rentabiliteitsstandpunt gezien, het niet beter en rationeeler ware geweest, indien de invoering der arbeidsbesparing meer geleidelijk ware gegaan, en in coördinatie met de andere ondernemingen. Het alternatief is immers niet arbeidsbesparing met per saldo een grootere rentabiliteit of blijven voortgaan in de oude banen en dus afkeer van 't nieuwe; het alternatief is niet traditionalisme of rationalisme, doch er is een derde mogelijkheid, die inhoudt aanvaarding van de nieuwe, meer rendabele mogelijkheden, maar met de invoering in een meer geleidelijk tempo, dat de offers geringer doet zijn. Het is de toepassing van de wijze zuinigheid der particuliere verbruikshuishouding, waar men toch ook niet op stel en sprong elke nieuwigheid introduceert met opoffering van het bestaande, dat nog op zeer behoorlijke wijze in de behoeften voorziet.

Maar zelfs als de stijging der rentabiliteit zeer groot zou zijn, dan nog zullen eventueele ongunstige gevolgen der arbeidsbesparing voor het hoogere gedeelte der menschelijke welvaart ons moeten weerhouden van de invoering dier arbeidsbesparing, althans van de invoering op een wijze, die deze ongunstige gevolgen onvermijdelijk mee brengt.

Dat is de noodzakelijke consequentie van de erkenning der afhankelijkheid van de lagere doeleinden van de hoogere.

In laatste instantie hangt het oordeel over de arbeidsbesparing af van de normen, die ontleend zijn aan hoogere dan zuiver economische doelstellingen.

Wanneer we deze beginselen nu eens toepassen op de elementen der arbeidsbesparing, kunnen we afleiden, of deze een menschelijk of zedelijk goed moet worden genoemd, ja dan neen.

Wat het eerste vierledige element betreft, de uitschakeling van de arbeidskrachten en het productieproces te ontnemen van de gelegenheid aan de ontslagen arbeiders om hun activiteit in het productie proces te ontplooien, kan men de opvatting vernemen, dat de mensch hierdoor ongetwijfeld gebaat wordt, omdat hem den last van den lichamelijken arbeid wordt ontnomen. Achter deze opvatting beluisteren we de fout, dat iets goed wordt genoemd, omdat iets onlust - wekkends van den mensch wordt weggenomen. Men weerlegt deze opvatting niet door er tegen over te stellen, dat de arbeid ook lust en vreugde geeft. Want ook dan zou het karakter goed: evenzeer in de gevoelsreactie gezocht worden. De arbeid is een natuurlijk en zedelijk goed, omdat hij een uiting is der redelijke zich zelf bestuurende persoonlijk-

heid, een uiting van 's menschen heerschappij over de stoffelijke dingen: verder, omdat hij dient om in ieders noodzakelijke behoeften te voorzien en omdat het werken den mensch vervolmaakt, hem behoedt voor de gevaren der ledigheid en hem, in verre navolging van God zelf, op zijn wijze doet meewerken tot ontwikkeling en instandhouding der geschapen dingen. Een maatschappelijk stelsel, dat den mensch de arbeidsgelegenheid blijvend ontneemt, is dan ook rechtstreeks in strijd met de wezenlijke, menschelijke natuur. Ongetwijfeld wil dit niet zeggen, dat elke concrete vorm, waarin arbeid zich voordoet, moet worden gehandhaafd en evenmin dat elke vorm van lichamelijken arbeid overeenstemt met de eischen der redelijke, menschelijke natuur. Ook moet arbeid niet volkomen worden vereenzelvigd met arbeid in het technisch-economisch productieprocres. Men moet er zelfs naar streven, dat op 's menschen activiteit niet geheel beslag wordt gelegd door de materieele productie en den mensch gelegenheid wordt gegeven, om zijn lichamelijke en geestelijke krachten te richten op andere en hoogere goederen. Maar bij den gegeven graad van menschelijke ontwikkeling, bij het gegeven cultureele peil van het overgroote deel der menschen en bij den gegeven graad van karaktersterkte der menschen, is het een onvervulbare eisch om van de menschen te verlangen zich geheel te geven aan de ontplooiing hunner krachten in het zooveel moeilijker te bewerken en te beheerschen gebied van den geest.

Om deze reden kan arbeidsbesparing derhalve niet een goed worden genoemd. Daaraan wordt niets veranderd door het aanwezig zijn van het derde element, de productievermeerdering, ook al zou men deze een goed willen noemen. Of men echter productievermeerdering omwille van hare noodzakelijke consequenties steeds een goed moet noemen, is aan gegronden twijfel onderhevig. Immers de vermeerderde productie eischt afzetmogelijkheid. Wanneer deze afzetmogelijkheid moet geschapen worden door maar steeds meer begeerten te wekken, de levensbehoeften maar steeds meer op te voeren, leidt deze actie der reclame, afbetalingsstelsels en dergelijke zeker niet voor alle menschen tot een vergrooting van levensgeluk en welvaart.

Onze conclusie kan geen andere zijn, dan dat arbeidsbesparing, op haar onmiddellijke en intrinsieke gevolgen beoordeeld, geen zedelijk goed kan worden genoemd en, uit hoogere normen gezien, derhalve zoo moeten worden afgewezen, althans in haar onbeperkte doorvoering uitsluitend onder de leiding van het streven naar de hoogste rentabiliteit in de ondernemingen. Daaruit volgt de wenschelijkheid van maatregelen om de onbeperkte en ongehinderde en willekeurige doorvoering te remmen en tegen te gaan, maatregelen, die het kader, waarin de arbeidsbesparende methoden in de maatschappij thans optreden, wijzigen en dus de oorzaak, waarom de arbeidsbesparing het tegendeel van een goed wordt, opheffen.

* * *

Is datgene, wat wenschelijk wordt geacht, nu ook mogelijk, zonder het economisch stelsel, waaronder we leven, in den grond te veranderen?

Er is geen andere mogelijkheid dan het tempo der invoering van de arbeidsbesparing te remmen. Reguleering en remming van het tempo der invoering van de arbeidsbesparing beteekent echter afstand doen van het streven naar de grootst mogelijke rentabiliteit. Het beteekent het opofferen van een grijpbare hoogere ondernemingswinst voor het belang der arbeiders.

Maar, wanneer niet elke onderneming naar eigen rentabiliteitsbelang dit tempo regelen zal, wie zal deze taak dan vervullen? Ongetwijfeld ligt het antwoord op deze vraag buiten de grenzen der maatschappij op individualistischen grondslag. Ook buiten de grenzen der huidige maatschappij? Zoolang de grenzen van hetgeen in wording is, niet nauwkeurig bekend zijn, is dit antwoord niet te geven. Wie de ontwikkeling ziet gaan in de richting van bedrijfsraden met een publiekrechtelijk karakter, zal aan deze lichamen de taak willen toeschrijven, om dit tempo in onderling overleg te regelen. Zonder ingrijpen in een ongebonden vrijheid gaat het in elk geval niet.

Maar ook, wanneer het mogelijk zou blijken het tempo van de invoering der arbeid-besparende methoden zoo te regelen, dat de werkloosheid zoo klein mogelijk is, voortgang in de richting der arbeidsbesparing beteekent dda ongetwijfeld, dat het productieproces met belangrijk minder menschelijken arbeid zal kunnen worden voltrokken.

Hetgeen vroeger is gezegd over de wenschelijkheid om aan de menschen de gelegenheid te geven hun natuurlijke activiteit te ontplooien ook op het gebied van het bedrijfsleven, zal er dan toe moeten leiden om aan een stelsel, dat den werktijd verkort en aan meer menschen de gelegenheid geeft tot arbeid, de voorkeur te geven boven het stelsel, dat aan groote groepen de arbeidsgelegenheid ontneemt en aan andere vol emplooi biedt. Daarnaast zal het streven moeten gaan in de richting, om aan het jongere geslacht op den leeftijd, dat de behoefte aan activiteit het sterkst spreekt, de werkgelegenheid te bieden en om den leeftijd, waarop de beroepswerkzaamheid eindigt, te verlagen.

Wanneer dit laatste ooit werkelijkheid zal worden, dringt een ernstig probleem zich op, dat men niet tijdig genoeg onder de oogen kan zien. De vooruitgang der medische wetenschap heeft de kansen op het bereiken van een hoogen leeftijd belangrijk vergroot de ontwikkeling op technisch en economisch gebied maakt het mogelijk en wenschelijk den leeftijd, waarop de beroepswerkzaamheid eindigt, te verlagen. In de plaats van den inhoud, die de beroepswerkzaamheid aan het leven heeft gegeven, moet na het terugtrekken uit deze werkzaamheid een andere levensvulling treden. Het zal de gewichtige taak zijn van opvoeding en onderwijs, den menschen zooveel mee te geven aan karakter en kennis, dat ze in staat zijn in die jaren, dat de beroepstaak het leven niet meer vult, hun leven rijk te maken door in de aardsche dingen, volgens ieders eigen bevattingsvermogen, naar waarheid en schoonheid te streven, welke naar het eeuwige en het goddelijke voeren. In de rechte orde gesteld, kan dan de mogelijkheid, die de arbeidsbesparing brengt, den mensch zooveel dichter brengen bij zijn hoogste bestemming.

Of deze kant van het vraagstuk wel voldoende wordt bezien door hen, die den toegang tot het onderwijs [illegible] die de [illegible], waagt Cobbenhagen te betwijfelen.

„SAN CRISTOBAL" in den Kolonialen Raad.

In de Raadsvergadering van den 13en Nov. ll. nam het lid de Heer David Capriles het woord bij de rondvraag en heeft toen in een redevoering de verplichte auto-keuring eventjes 'n duwtje gegeven: dit in verband met het request van den katholieken Chauffeursbond „San Cristobal" om het te betalen bedrag voor die keuring te laten vervallen of minstens te verminderen. Ziehier in 't kort wat de Heer Capriles gezegd heeft: verderop publiceeren wij zijne redevoering in 't geheel. Uit de locale bladen heeft hij vernomen dat het request van den Bond, geheel geweigerd is. Hij zal nu niet spreken over het eerste punt van 't request nl. het betalen der autobelasting in termijnen, maar hij zal zich bepalen tot 't tweede: de verplichte auto-keuring. De meerderheid der auto's zijn z.g. huur-auto's wier eigenaars of Chauffeurs hard moeten werken om 't hoofd boven water te houden. Daarom is elke verhooging van auto-belasting in welken vorm ook uit den booze: de keuring moet dus gratis geschieden en dat kan best zoo men daarvoor maar met een speciale technische ambtenaar gebruikt.

Verschillende andere keuringen geschieden toch ook gratis door het Gouvernement! Tegen de keuring zelf is niets in te brengen, maar toch is het niet goed daarvoor een bepaald tijdsverloop vast te stellen: men moet keuren als er 'n reden voor bestaat, bv. na een aanrijding enz. Deze keuring mag nooit een bron van inkomsten worden. Zoo ze werkelijk een lastpost is, wel hou dan de prijs der keuring laag. — Nu ging de spreker door over het 2e lid der verordening, die zegt dat de auto moet voorzien zijn van 2 onafhankelijke remmen." Dit 2de lid is onuitvoerbaar en is daarenboven belachelijk als men bedenkt dat de nieuwste wagens allen van de fabriek komen met z. g. „interconnected brakes", remmen dus die van elkaar afhankelijk zijn. De keur weet het dus beter dan de beroemde merken Packard, Chevrolet, Ford, Essex, Buick enz. enz. (de spreker noemde nog 'n geheele litanie meer!... Basta! Herziening is dus noodzakelijk.

Daarom doet hij het voorstel in een spoedvergadering een schrijven te richten tot het Bestuur om die keur zoo spoedig mogelijk te wijzigen, zoolas uitgelegd! Hij wenscht stemming hierover. *(Vervolg op los blaadje.)*

(Vervolg op los blaadje.)

Voor de Chauffeurs.

Rede van den Heer DAVID CAPRILES in den K. R. over de autokeuring.

M. d. V. Naar aanleiding van het verzoekschrift aan Z. E. den Gouverneur, door den Chauffeursbond „SAN CRISTOBAL" gericht, afschrift waarvan onzen Raad werd toegestuurd, wensch ik het volgende in het midden te brengen. Ik heb uit de locale pers met leedwezen vernomen dat dit verzoekschrift in zijn geheel door Z. E. den Gouverneur werd afgewezen.

Ik zal mij, bij de volgende opmerkingen voornamelijk bepalen tot de verplichte keuring van motor voertuigen, zooals bedoeld bij art. 95, sub „b" van de Politie Keur van 1917.

M. d. V., een overgroot gedeelte van de auto-bezitters hier te lande, zijn chauffeurs die hun eigen huur-auto's bezitten, of die een voertuig in huur hebben, met de verplichting om alle onkosten, zooals belasting, nummerplaat enz. voor eigen rekening te nemen. Deze groep auto-bezitters nu M. d, V. zijn er heusch niet zoo goed aan toe; veeleer kan gezegd worden dat zij tegenwoordig grootste moeite hebben om het hoofd boven water te houden.

In de laatste tijden wordt er zóóveel minder gebruik gemaakt van de huur-auto; in den strijd om het leven doen de auto-bussen hun een zóó scherpe [illegible] wernood meer een broodwinning van hun bedrijf kunnen verwachten.

Bovendien, zooals lang en breed bij verschillende gelegenheden in de locale bladen werd geschreven, betalen de auto-eigenaars in het algemeen hier reeds een zéér hooge belasting; dat hebben wij aan de hand van verschillende rekensommetjes uitgerekend gezien. Elke verhooging dus in het bedrag dat deze groep in 's lands kas moet storten, in welken vorm dan ook, moet uit den booze genoemd worden. Het is dáárom dat ik zoo graag deze verplichte keuring zonder eenige vergoeding zag gebeuren. Bovendien ben ik persoonlijk van meening dat deze best zonder eenige vergoeding kan geschieden, gezien de wijze waarop men daarbij te werk gaat, n.l. zonder dat daarvoor een speciaal technicus in dienst wordt genomen. M. d. V, kan men deze verplichte keuring van motorvoertuigen niet vergelijken met zooveel andere keuringen welke van Bestuurswege geschieden en waarvoor niets verschuldigd is? Men denke hier aan de keuring van wege het Dept. van O. G. van te koop aangeboden levensmiddelen.

M. d. V. Het is zeer zeker toe te juichen dat men hier een verplichte keuring van motor-voertuigen heeft ingevoerd; echter meen ik dat dit niet op bepaalde tijdstippen moet geschieden, en zeker niet geldig zijn voor een bepaalden tijd.

Een motor-voertuig moet worden gekeurd telkens als er redenen bestaan om te denken dat het niet meer voldoende zekerheid voor het verkeer biedt. Doch vooral moet ieder voertuig opnieuw worden gekeurd na een aanrijding van zekeren omvang, of een ander ongeval. Immers kan, na een dergelijk ongeval, de remmen het stuur of beide, zoodanige schade hebben geleden, dat zij gevaar voor het verkeer kunnen opleveren.

Voorts komt het mij voor dat deze keuring nooit als een bron van inkomsten mag worden beschouwd. Zijn daaraan eenige onkosten verbonden, en zou het dan een lastpost worden voor 's lands begrooting, houd dan het bedrag zoo laag mogelijk. Zooals boven reeds aangehaald, meen ik dat deze keuring zooals het nu geschiedt, geen onkosten met zich hoeft te brengen.

In verband met de eischen vastgelegd in de Politiekeur, waaraan een motorvoertuig moet voldoen, om op den openbaren weg toegelaten te worden, is mijn oog toevallig op het tweede lid van art. 120 van deze keur gevallen. Dit lid van art. 120 luidt:

> Een motorrijtuig waarmede over een openbaren weg wordt gereden moet zijn voorzien van:
>
> 2o. minstens twee onafhankelijk van elkander, krachtig werkende remmen, enz.

Welnu M. v. V. dit lid van art. 120 werd vermoedelijk bij de herziening van de Politiekeur, in April 1932, letterlijk overgenomen van de oorspronkelijke keur. Wil men deze keur nu stiptelijk doorvoeren, dan zouden de meeste der nieuwere wagens hier in de laatste jaren ingevoerd, niet toegelaten kunnen worden, omdat zij niet aan dit voorschrift voldoen, er zelfs niet aan KUNNEN voldoen. Deze wagens worden nu namelijk geleverd met zoogenaamde "interconnected" (onderling gekoppelde) hand- en voetremmen. Het hoeft geen betoog dat het meer dan belachelijk zou zijn, wanneer wij hier in dit gebiedsdeel wetten hebben, welke wagens zooals PACKARDS, CADDILACS, HUDSONS, BUICKS, NASHES, LINCOLNS, en nog vele andere prima qualiteit wagens, zouden uitsluiten om op onze wegen te rijden. Het zou wellicht aanbeveling verdienen indien deze keur ook in dit opzicht herzien werd. Bij de herziening daarvan kan men allicht meerdere van deze gevallen ontmoeten.

En nu om terug te komen op het hoofddoel van mijne rede, zou ik willen voorstellen om zoo spoedig mogelijk, desnoods daartoe een spoedvergadering bijeenroepende, een schrijven te richten aan het Bestuur, erop aandringend om met bekwamen spoed een voorstel tot wijziging van deze [illegible] verschuldigd volgens de laatste [illegible] van art. 99 vervalt of aanmerkelijk verlaagd wordt.

M. de V. ik verzoek U mijn voorstel in stemming te brengen, en indien het aangenomen wordt, tevens een vergadering van dezen Raad te willen beleggen, waarin dan het aan het Bestuur te richten schrijven kan worden vastgesteld.

Ik dank U M. d. V.

Comité 1634-1934

CURACAO--NEDERLAND.

Verslag van de eerste Algemeene Vergadering.

Begin Mei van het jaar 1634 verlieten de 4 scheepjes GROOT-HOORN, DE EENHOORN, DE BRACK en DE ENGEL GABRIEL Holland onder Johannes van Walbeeck en Pierre le Grand, ten einde het eiland Curaçao op de Spanjaarden te veroveren.

De 29ste Juli van hetzelfde jaar voeren de scheepjes binnen en werd het eiland Curaçao voor de West-Indische Compagnie in bezit genomen. De vestiging van het Nederlandsche gezag op de andere Benedenwindsche eilanden volgde spoedig daarna. Op de Benedenwindsche eilanden werd ook omstreeks dezelfde tijd een aanvang gemaakt met de Nederlandsche kolonisatie.

Sinds zijn 3 eeuwen voorbijgegaan en men maakt zich op het feit feestelijk te herdenken.

Het initiatief daartoe werd genomen in de zomer van het jaar 1931 door de Groep Nederlandsche Antillen van het A. N. V. Samenwerking werd gezocht en gevonden met de afdeeling „Oost en West" en voorloopige besprekingen werden gehouden en plannen beraamd.

In Nederland vond zulks weerklank en ook daar werd een Herdenkingscommissie gevormd om belangstelling te wekken voor het derde eeuwfeest der vereeniging van Curaçao met Nederland.

Het voorloopige Comité op Curaçao heeft zich belangrijk uitgebreid en in de vergadering, welke jl. Woensdag 8 November gehouden werd, is dit uitgebreide Comité, waarin de geheele bevolking van Curaçao vertegenwoordigd is, geinstalleerd.

In het Comité, dat thans geheel zelfstandig optreedt, d.w.z. los van beide bovengenoemde vereenigingen en waarvan Zijne Excellentie de Gouverneur bereids het Eere-voorzitterschap heeft aanvaard, hebben de volgende Heeren zitting genomen:

(in alphabetische volgorde):
Manrique Capriles,
C. Casiano,
Jossy Cohen Henriquez,
H. J. Cohen Henriquez,
A. Curiel,
R. Dellaert,
W. van den Donker,
M. E. Dovale,
B. D. Duque,
J. M. S. van Eps,
G. J. Ferguson,
W. Gauw,
E. R. Goilo,
H. E. Kiès,
J. M. Kroon,
P. R. Küp,
R. S. de Lannoy,
P. H. van Leeuwen,
J. W. J. van der Linde Schotborgh,
S. A. L. Maduro,
D. Meyer,
F. G. Mensing,
Th. C. W. Michaelis,
C. E. H. de Millet de St. Aubin,
H. Molenbrugge,
D. van Nijmegen Schonegevel,
M. M. Pinedo,
H. Polvliet,
A. M. Prince,
G. van Putten,
J. F. Qnast,
Jan Rustige Jr.
Ch. J. Samson,
H. J. A. Schroeder,
P. A. van Stuyvenberg,
J. B. Suarez,
M. ke Vries,
[illegible]
C. N. Winkel.

Het dagelijksch bestuur, dat met algemeene stemmen door de vergadering van de 8ste November werd benoemd, wordt gevormd door de Heeren:

C. E. Milet de St. Aubin Voorzitter,
H. Polvliet Vice-voorzitter,
Jan Rustige Jr. 1ste Secretaris,
A. Curiel 1ste Penningmeester,
J. F. Quast 2de Secretaris/Penningm.

Het ligt in de bedoeling van het Comité een feestviering te geven met, door en voor allen; een feestviering, waarbij tot uiting komt een waarachtig saamhoorigheidsgevoel; een feestviering, gedragen door de leuze: Curaçao en Nederland zijn één.

Plannen zijn in voorbereiding om te komen tot een tentoonstelling der schilderijen en teekeningen van H.M. de Koningin, welke H.M. thans heeft afgestaan voor tentoonstellingen in Oost-Indië;

voor een tentoonstelling van het Nederlandsch fabrikaat.

voor een internationale ontmoeting op athletiek terrein;

voor voetbalwedstrijden, zoo mogelijk met deelname van een elftal uit Nederland en uit Suriname;

voor een historische optocht en een historisch toneelspel.

Een Herdenkingsboek zal worden uitgegeven, alsmede een serie Herdenkingspostzegels.

Het streven van het Comité is niet alleen te komen tot een waardige herdenking van het historisch gebeuren, maar bovenal te geraken tot een versterking van de band tusschen Curaçao en Nederland.

Moge de geheele bevolking hare belangstelling toonen en daadwerkelijk ertoe medewerken de herdenking en feestviering in alle opzichten te doen slagen.

Namens het Comité,

Rustige,

Secretaris.

CURACAOSCHE RADIO VEREENIGING.

De Cur. R. Ver. zendt ons volgend schrijven, wat wij gaarne overnemen.

Onze vereeniging, die in het begin van dit jaar werd opgericht, mag zich in een steeds groeiend ledental verheugen, maar nog vele radiobezitters verzuimden tot nu toe zich bij ons aan te sluiten.

Nu rijst bij menigeen de vraag, of een Radio Vereeniging op Curaçao reden van bestaan heeft. Ons antwoord daarop is: „Natuurlijk". Wanneer in onze samenleving meerdere personen hetzelfde werk doen, hetzelfde doel nastreven of dezelfde liefhebberijen hebben, zien wij al spoedig een organisatie tot stand komen. En wanneer nu bv. postzegel-verzamelaars of aquarium bezitters georganiseerd zijn, zou er dan geen plaats zijn voor een zoo veel perspectieven openende liefhebberij als radio?....

Het doel onzer Vereeniging is met een paar woorden uitgelegd. Twee weten meer dan één. De kennis van één der leden kan voor een ander lid van veel nut zijn. Door onze Vereeniging brengen wij alle radio-luisteraars tezamen, terwijl wij door vergaderingen, technische voorlichting door terzake kundige menschen, door het opsporen van storing-bronnen, enz. voor onze leden werkzaam willen zijn.

Eén van de belangrijkste punten van ons werkprogramma is, te trachten ook voor de West avonduitzendingen te krijgen van den Hollandschen zender, den „Phohi", op een voor ons geschikte golflengte.

Wij kunnen echter alleen iets bereiken, wanneer een krachtige organisatie achter ons staat, en wij brengen daarom allen radio-luisteraars van Curaçao, Aruba, Bonaire en andere Hollandsche eilanden in de West, het bestaan onzer Vereeniging nog eens in herinnering.

Ieder radio-bezitter is welkom als lid onzer Vereeniging, terwijl ook niet-radio-bezitters, die met ons doel instemmen, zich als donateur kunnen opgeven. De contributie bedraagt [illegible] per jaar. Onze leden zijn tevens lid van [illegible] Short Wave Club en ontvangen iedere maand het tijdschrift door deze Club uitgegeven, bevattende naast een lijst van alle korte-golf-stations met tijden van uitzending, vele andere wetenswaardigheden. Onze Vereeniging geeft een eigen maandblad uit, waarin opgenomen: programma's van diverse stations, technische artikelen, enz. enz.

Het adres van onzen Secretaris is:
Den Heer P. Pons, Emmastad, Curaçao.

Curaçaosche hebbedingetjes.

„Alle wegen leiden naar Rome," zegt een oud spreekwoord, behalve de weg van Oranjestad naar Sint-Nicolaas op Aruba, deze leidt naar de Babylonische spraakverwarring.

Die mooie rijweg, met zijn gevaarlijke bochten, die het Gouvernement een paar aardige duiten gekost heeft, ziet er werkelijk in de regentijd erg frisch uit.

De weg, die altijd schoon is, ten eerste omdat er, uit den aard der zaak geen voetgangers zijn en ten tweede omdat onze heerlijke passaatwind de heele zaak schoon waait, ziet er zoo keurig uit of hij afgezet is met een boord van groen, waarin heerlijke gele boterbloempjes, die je koelte toewuiven en U groeten met een „kijk het is regentijd op Aruba en wij zijn er weer om de weg te versieren en Uw oog te verrukken."

Prachtig, buitengewoon fraai is die weg in de regentijd.

Vooral voor Aruba dat heusch niet op bloemenweelde kan bogen.

Lekkere, gele bloemen tusschen groene heesters en plantjes van onnoemlijke soorten, waaraan een botanicus zijn hart zou ophalen.

Achter die prachtzoom, cactushagen die als schutting gebruikt worden om het opschietende jonge mais te beschermen, voor die gene die er niets te maken hebben.

De weg dan is werkelijk een genot te berijden was het niet voor die automaniakken die zoo'n prachtweg onveilig maken, hetgeen niet noodig is en ook niet zou zijn als er genoeg politietoezicht was.

Politie, niet kwalitief doch kwantitief, is niet toereikend.

Politie-opzicht op de weg is er zoowat niet. Er is veel te weinig van dat gilde, vooral in de Stad.

Er zijn in het stads district niet meer dan zes of zeven politie-mannen, die en de orde en de rust op de weg en in de Stad moeten handhaven.

Een gemakkelijke taak is zulks niet, met zoo'n handjevol.

Aruba is in zeker opzicht, modern, zeer modern. Cars, Radio's, ijs. All American Cable, Hospitaals en ziekenhuizen zooals b.v. het Hospitaal van de Arend Petroleum Maatschappij, met hun bekwamen en beminden Dokter Dussenbroek, en het ziekenhuis van de Zeer Eerwaarde Zusters, die altijd voor een ieder bereid zijn, politie en vreemdelingen dienst, alles is op groote leest geschoeid en werkelijk up-to-date-, maar wij hebben meer menschen noodig.

Elke dag komen er vreemdelingen op het eiland, die het hier werkelijk interessant en voor de grootte en ligging van het eiland, zeer modern vinden, behalve het postkantoor en gerechtshof die beide werkelijk een povere indruk maken.

Beiden gebouwen zijn gehuurd en liggen, evenals de andere Gouvernementsgebouwen, einden van elkaar.

Gouvernementsgebouwen behooren, als Siameesche tweelingen bij elkaar zoodat een vreemdeling in de Stad, die toch niet bij New-York te vergelijken is, zijn weg van het eene naar het andere Gouvernementskantoor kan vinden.

Er zal wel eens, aan het Gouvernement toebehoorend een nieuw postkantoor komen, tenminste er is al jaren sprake van, maar wanneer?

Wanneer gaat de Dollar weer de hoogte in?

Weet U dat op St.-Nicolaas de dollar nog steeds de volle waarde heeft? Dat daar de koopmansgoederen tegen dollars verkocht worden?

Waardoor men geen goederen van Holland kan betrekken, hetgeen toch geen voordeel is voor het Moederland.

In Holland reuze propaganda „Koopt Nederlandsch Fabrikaat", maar men kan geen „Nederlandsch fabrikaat" koopen en verkoopen tegen Amerikaansche dollars die hier op St.-Nicolaas in circulatie zijn.

„Steunt de Nederlandsche Industrie!" Maar hoe, als de machtige, nee de *„Almachtige"* maatschappij, door hun uitgifte van buitenlandsche speciën, de winkeliers hier dwingen om uitsluitend of Amerikaansche of Engelsche waren te verkoopen.

Tegen zoo iets is geen propaganda opgewassen.

Maar propaganda moet er zijn, daar helpt nou geen Moedertje-lief aan. Men moet steeds hetzelfde onder oogen brengen, opdat men het goede onthoudt.

Voor Aruba wordt geen genoeg propaganda gemaakt, men kent, helaas Aruba in Nederland bijna niet. Vertegenwoordigd is het nergens.

Niet eens bij den Kolonialen Raad op Curaçao.

Wordt toch werkelijk tijd dat men zulks gaan inzien.

Het is werkelijk hoog tijd dat men de belangen van dit „Zeer important" eiland, eens goed gaat behandelen.

Gelukkig kan Aruba op een zeer flinke en energieke Gezaghebber bogen, maar het werk is werkelijk te veel voor een man, die wel-is-waar bij gestaan wordt door twee landraden, welk stelsel toch in dezen tijd verouderd is.

Weet U hoe modern Aruba is?

Aruba met zijn ongeveer 14000 of meer inwoners, heeft een, zegge een brievenbesteller, doch zijn eigen inlandsche vliegdienst.

U kan makkelijker, op St-Nicolaas een vliegtochtje door de lucht maken, dan een brief thuis bezorgd krijgen.

De Heer Viana, heeft hier een paar mooie vliegtuigen waarvoor U voor een paar gulden, het mooie eiland, van uit de lucht kunt bewonderen. Het is heusch nu de moeite waard om het eiland, dat nu prachtig is, door het mooie groen, prachtige geheuvelte en de Hooiberg die men overal en ten alle tijde zien kan, te bezichtigen.

Er komen werkelijk nog menschen hier die het mooie, schoone van Aruba niet kunnen zien [illegible] hun. Ga maar 'ns even naar buiten, en zie die mooie menschentypen, met hun pracht uitdrukkingen en hun eigen dracht voor vrouwen. Eerst een witte dan een zwarte hoofddoek, zoodat ze uit de verte allen op Nonnen gelijken. Goed gebouwde menschen, menschen van een oer-oud ras, sterk, flink en goede werklieden die men overal graag heeft, die werken en niet spreken. Op Curaçao en elders heeft men gaarne werkers van Aruba. Cuba, Venezuela, St-Domingo, overal trokken de werkers heen, en ze kwamen, indien mogelijk allen terug om hun huisje te bouwen. Gelukkig kwam er een tijd dat zij thuis konden blijven, door de vestiging van de Maatschappij. Maar nu het slecht is, is er ook geen werk voor al die menschen en het is overal nog slechter. Er moet nu voor hun een werk verschaft worden, want vele, te veel zijn, zonder inkomen, terwijl er honderden van vreemde werklieden hier zijn die makkelijk door ons eigen volk zouden kunnen vervangen worden.

Mac.

Combinatie Peru-Chili — Engeland.

Onze oude voetbal vrienden die ons ingemaakt hebben met 7 — 0 hebben tegen een Engelsch-elftal gelijk gespeeld. In Engeland mag men dit Zuid-Amerikaansche spel niet al te graag, schijnt het: ze erkennen wel dat ze 'n bepaalde meesterschap over den bal hebben, doch ze vinden dat ze hun combinalie-spel te veel en te lang doorzetten en zoo haast niet tot doelpunten kunnen komen.

RADIONIEUWS.

K.R.O. uitzendingen van den Phohi-zender.

Op Zondag, 19 November 1933.

1. Pausmarsch
2 Kaiserwalzer J. Strauss door het K. R. O. Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud
3. Medische Causerie
4. Wedgwoodbleu, Intermezzo A. W. Ketelbey
5 De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart.
6. Van en voor de Missiepost
7. Aan U, o Koning der Eewen.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen wij aan alle vrienden en kennissen, in 't bijzonder aan de Directie der C. P. I. M., Dr. Hugenholtz en de Zusters van Sanatorium, onzen oprechten dank voor alle belangstelling en sympathie bewezen gedurende 't droevige ongeval en 't overlijden van onzen onvergetelijken broer en neef

J. A. VISSER.

2—2 *Familie Visser.*

Fanfare „Scherpenheuvel"

Uitvoering op Zondag 19 Nov. a.s. s' avonds om half 8, op 't Brionplein.

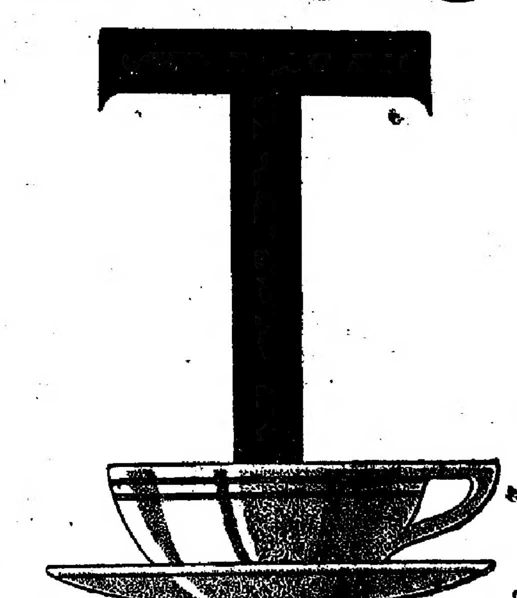
PROGRAMMA:

1. Etoile du Nord-Marche. R. Martin.
2. Melina. Ouverture, A. Eenhaes.
3. Le Chevalier Breton Fantaisie pour Baryton. A. L. Doyen.

4. Xantia Valse. A. de Baeremaeker.
5. Sons of the Brave. March T. Bidgood.

PAUZE.

6. Marche Printanière. A. Eenhaes.
7. En Famille. Fantaisie. J. Martin.
8 La Vallée des Roses. Fantaisie. J. Champel.
9. Territorial. March. Blankenburg.

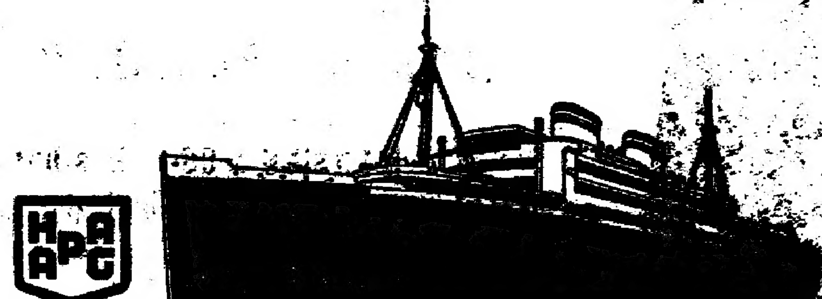
Eenige en Algemeene Bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand OCTOBER a. s. zonder uitzondering voor of op 24 NOVEMBER betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

Te koop aangeboden:

Slaapkamerameublement, serviezen, glaswerk, ijskast, zinken teilen enz. bij FENS, Fort Amsterdam No. 6 na telefonische mededeeling 148 of 445.

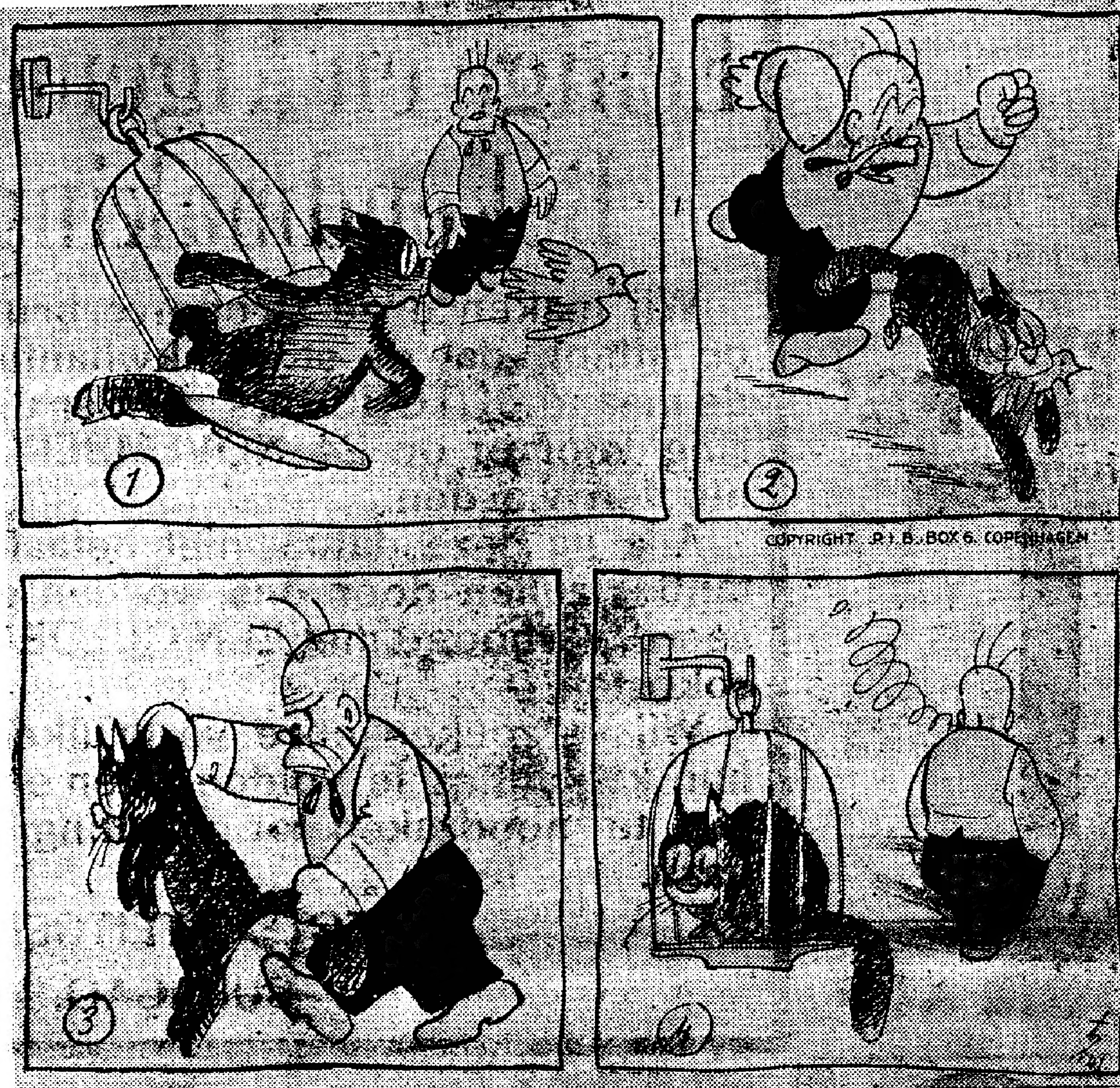
Ter overname aangeboden

een complete inboedel, waaronder eet- en zitkamerameublement etc., etc.

Te zien Huis No. 70. EMMASTAD. Elken dag tusschen 4.50 en 6.50 n.m.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 19—25 Nov. 1933

S. S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Lara	19	New-York	19	Maracaibo
Caracas	19	Maracaibo	19	New-York
Trujillo	—	Curacao	19	La Guaira
El Libertador	19	Maracaibo-Aruba	20	Aruba-Maracaibo
Remuera	19	New-Zealand, Crist.	20	Londen
Vancouver	21	Hamburg	21	Centraat & N. Amerika
Trujillo	21	La Guaira	21	Aruba Maracaibo
Baralt	21	St. Kitts, St. Eustatius Saba, St. Martin & Bonaire	—	Curacao
Flora	22	New-York	22	Aruba-Maracaibo
Venezuela	22	Amsterdam	22	P. Limon
Tacoma	22	Cristobal	22	Hamburg
Midas	22	Havens v. P. Rico & Dominika	—	Curacao
Atlas	22	Havens v. Haiti	33	Kingston, Hav. v. Haiti
El Libertador	22	Maracaibo-Aruba	23	Maracaibo-Aruba
Karibia	23	Maracaibo	—	Curacao
Alemania	—	Curacao	23	Maracaibo
Colombia	23	P. Limon	23	Amsterdam
Kyphissia	23	Hamburg	23	P. Barrios
Heinz Horn	23	Cartagena	23	Hamburg
Midas	—	Curacao	23-26	Havens v. P. Rico & Dominika
Astrea	24	Maracaibo	24	New-York
Flandre	24	Le Havre	24	P. Limon
S. Francisco	24	Le Havre	24	Cristobal
Delftdijk	24	Rotterdam	24	Cristobal
Miranda	24	Maracaibo	—	Curacao
Darian	24	Southampton	25	Cristobal
Baralt	—	Curacao	25	Bodaire, St. Thomas St. Martin, Saba, St Eustatius & St. Kitts
Rotterdam	25	Cristobal	25	Cristobai
Carabobo	25	New-York	25	Maracaibo
Miranda	—	Curacao	25	Maracaibo
Trujillo	25	Maracaibo-Aruba	26	La Guaira

Adamson velt een Salomon-vonnis.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste kl.	Asiento — Transvaal	1 — 3
	Go Ahead — R. C. C.	(niet doorgegaan wegens het niet opkomen van R. C. C.)
Res. 1ste kl.	Transvaal 2 — Volharding 2	(niet doorgegaan wegens het niet opkomen van Volharding 2)
Res. 2de kl.	De Ruiter 2 — D. N. S. 2	(niet doorgegaan wegens het niet opkomen van D. N. S. 2)

Competitie-standen per 12-11-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Transvaal	8	6	0	2	18	11	12
Republiek	7	5	1	1	9	4	11
Volharding	8	5	1	2	10	8	11
Jong Holland	7	4	2	1	15	7	10
Trappers	7	4	1	2	14	9	9
Asiento	8	2	2	4	11	12	6
Bismarck	8	2	1	5	8	17	5
Go Ahead	6	0	1	5	1	10	1
R. C. C.	7	0	1	6	7	15	—1
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	7	5	1	1	12	4	11
Republiek 2	7	4	2	1	10	5	10
Jong Holland 2	7	3	2	2	7	4	8
Trappers 2	7	3	1	3	8	10	7
Bismarck 2	7	3	0	4	5	7	6
Volharding 2	6	2	2	2	6	6	4
Asiento 2	7	2	0	5	8	9	4
Transvaal 2	6	1	0	5	3	13	2
Res. 2de klasse.							
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Hercules 2	4	2	1	1	7	4	5
Scherpenheuvel 2	5	2	1	2	4	5	5
Juliana 2	4	2	0	2	5	5	4
De Ruiter 2	4	0	2	2	1	4	2
D. N. S. 2	2	0	0	2	0	4	—2

Spelregels- en Protest-Commissie.

Het door de V. V. „Transvaal" ingediende protest inzake den comp. wedstrijd tegen „Republiek" is onontvankelijk verklaard op grond van artikel 19 lid 1 R. C. W.

VRIJE TOEGANG.

De aandacht van de houders van vrije toegangskaartjes wordt er op gevestigd dat er geen toegang tot het sportterrein in Mundo Nobo zal worden verleend dan op VERTOON der kaartjes.

OVERZICHT UITSLAGEN COMPETITIE-WEDSTRIJDEN 1STE KLASSE per 12-11-'33.

	ASIENTO	BISMARCK	GO AHEAD	JONG HOLLAND	R. C. C.	REPUBLIEK	TRANSVAAL	TRAPPERS	VOLHARDING
ASIENTO	●	5—1	0—0	0—3	2—2	0—1	1—3	3—1	0—1
BISMARCK	1—5	●	2—1	1—1	2—0	0—1	1—3	1—4	0—2
GO AHEAD	0—0	1—2	●			0—2	0—1	0—4	0—1
JONG HOLLAND	3—0	1—1		●	3—2	0—0	2—3	3—1	3—0
R. C. C.	2—2	0—2		2—3	●	1—2	0—2	0—1	2—3
REPUBLIEK	1—0	1—0	[illegible]—0	0—0	2—1	●	2—1		1—2
TRANSVAAL	3—1	3—1	4—0	3—2	2—0	1—2	●	1—5	1—0
TRAPPERS	1—3	4—1	1—0	1—3	1—0		5—1	●	1—1
VOLHARDING	1—0	2—0	1—0	0—3	3—2	2—1	0—1	1—1	●

Nog te spelen wedstrijden: Go Ahead — R. C. C.; Go Ahead — Jong Holland; Republiek — Trappers.

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 1ste klasse.

	ASIENTO 2	BISMARCK 2	JONG HOLLAND 2	R. C. C. 2	REPUBLIEK 2	TRANSVAAL 2	TRAPPERS 2	VOLHARDING 2
ASIENTO 2	●	3—0	0—1	0—1	0—2	5—0	0—3	0—2
BISMARCK 2	0—3	●	0—1	1—0	0—1	2—0	2—1	0—1
JONG HOLLAND 2	1—0	1—0	●	1—1	0—2	4—0	0—1	0—0
R. C. C. 2	1—0	0—1	1—1	●	2—1	2—0	3—0	3—1
REPUBLIEK 2	2—0	1—0	2—0	1—2	●	2—1	1—1	1—1
TRANSVAAL 2	0—5	0—2	0—4	0—2	1—2	●	3—0	
TRAPPERS 2	3—0	1—2	4—0	0—3	1—1	0—3	●	2—1
VOLHARDING 2	2—0	1—0	0—0	1—3	1—1		1—2	●

Nog te spelen wedstrijd: Transvaal 2 — Volharding 2

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 2de klasse.

	D. D. V. O. 2	D. N. S. 2	DE RUITER 2	HERCULES 2	JULIANA 2	SCHERPENHEUVEL 2
D. D. V. O. 2	●	2—0	1—1	0—0	3—0	1—0
D. N. S. 2	0—2	●				0—2
DE RUITER 2	1—1		●	0—1	0—2	0—0
HERCULES 2	0—0		1—0	●	2—3	4—1
[illegible]	[illegible]		2—0	3—2	●	0—1
SCHERPENHEUVEL 2	0—1	2—0	0—0	1—4	1—0	●

Nog te spelen wedstrijden: De Ruiter 2 — D. N. S. 2; D. N. S. 2 — Hercules 2; D. N. S. 2 — Juliana 2.

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 19 November.

MUNDO NOBO
1ste klasse
Go Ahead — Jong Holland
4.15 p.m.
Scheidsrechter: Franken

Res. 2de klasse
D. N. S. 2 — Hercules 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Dijk

DE HOOP
Asiento Beker
Republiek — R. C. C.
4.15 precies
Scheidsrechter: Beltram

Zondag 26 November.

MUNDO NOBO
1ste klasse
Republiek — Trappers
4.15 p.m.
Scheidsrechter: Fräser

Res 1ste kl.
Transvaal 2 — Volharding 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Dania

DE HOOP
1ste kl.
Go Ahead — R. C. C.
4.15 p.m.
Scheidsrechter: Jesurun

Res. 2de kl.
D. N. S. 2 — Juliana 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Dijk

Zondag 3 December.

MUNDO NOBO
Res. 2de klasse
De Ruiter 2 — D. N. S. 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Kranenburg

STRAFFEN EN BOETEN.

De vereenigingen „D. N. S.", „R. C. C.", en „VOLHARDING" zijn elk beboet met f 5.— wegens het niet opkomen in de door haar op Zondag j.l. te spelen competitie-wedstrijden tegen „DE RUITER" 2, „GO AHEAD" 1 en „TRANSVAAL" 2 respectievelijk. Op grond van artikel 4 lid 6 sub b en c van het R. C. W. zijn eerstgenoemde vereenigingen verplicht de betrokken scheidsrechters en vereenigingen de gemaakte vervoerkosten te vergoeden, terwijl elk der overtreders 2 winstpunten in mindering krijgt op de ranglijst der competitie.

De sportclub „ASIENTO" is beboet met f 1.— wegens het niet op het bepaalde aanvangsuur gereed zijn om den competitie-wedstrijd te beginnen. (art. 5 lid 2 R. C. W.)

RECTIFICATIE; In het O. O. van den 11den November j.l. werd abusievelijk vermeld dat V. V. „GO AHEAD" f. 2.50 boete is opgelegd wegens het niet op tijd inzenden van de elftal-opgave voor de maand November 1933.
Bedoelde opgave werd tijdig gedaan.

ELFTAL-OPGAVEN VOOR DE MAAND NOVEMBER.

D. D. V. O. 1:	? ? ?
GO AHEAD 1:	ongewijzigd.
HERCULES 1:	ongewijzigd.
REPUBLIEK 1:	J. Lea, Th. Silonero, M. August, F. Pieters, J. de Palm, M. Hermans, J. Winett, S. Rodriguez, R. Hernandez, J. M. Schotborgh, S. Alleyne.
REPUBLIEK 2:	J. Maduro, rechts-achter; rest ongewijzigd.
SCHERPENHEUVEL 1:	ongewijzigd.

INSCHRIJVINGEN.

Werkende leden:

GO AHEAD — J. v. Os, Waterfort — per 31-10-'33
H. v. Schaik, Waterfort — idem
VOLHARDING — V. Nepomuceno, Koningstr. 27 — per 4-11-'33

Gewone leden:

R. C. C. — A. Boomgaart, Roodeweg 133 — per 8-11-'33
VOLHARDING — E. Koeiman, W. A. 294 — per 4-11-'33
— J. Raven, Charoweg 207 — idem
— J. Cijntje, Wacawa 12 — idem

AFSCHRIJVINGEN.

Werkende leden:

DE RUITER — J. Rederstap — per 13-11-'33
M. Baart — idem
J. Damasco — „
J. Henriquez — „
C. Gerardo — „
P. Preslempal — „
L. Pietersz — „
GO AHEAD — G. Sanches — per 1-11-'33
J. Sedney — „ 3-11-'33

Gewone leden:

R. C. C. — M. Salas — „ 1-11-'33

Het Bestuur.

WIE WORDT KAMPIOEN 1933?

De Competitie loopt zoo langzamerhand ten einde en evenals het vorige jaar zal de laatste wedstrijd eerst beslissen, wie Kampioen wordt of tusschen welke Clubs eventueel een geheele Kampioenscompetitie zal worden gespeeld.

De stand is thans:

Transvaal	8 wedstrijden	12 punten
Republiek	7 wedstrijden (1 te spelen)	11 punten
Jong-Holland	7 wedstrijden (1 te spelen)	10 punten

De Candidaten voor het Kampioenschap zijn dus Transvaal, Republiek en Jong-Holland.

Op papier heeft Republiek de meeste kans, nog een wedstrijd te spelen, en 11 punten, dus 2 er bij, samen 13, en kampioen.

Maar de tegenstander is Trappers, Trappers dat ook tegen Volharding gelijk speelde.

Wie durft een voorspelling te wagen? Laten wij even wachten tot Zondag 26 November a.s.

Verspeelt Republiek één punt, dan heeft zij 12 punten, evenals Transvaal, die uitgespeeld is.

Dan komt Jong-Holland nog even kijken. Een wedstrijd tegen Go-Ahead, dat dit seizoen slechts 1 punt wist te behalen.

Maar pas op Jong-Holland, meerdere malen doet een zwakkere club haar sterkere collega bij zoo'n wedstrijd de das om. Het is toch een eer om de laatste wedstrijd te winnen.

Go Ahead zal er dus alles opzetten. Belooft dus een spannende strijd, waaruit Jong-Holland 2 punten moet halen, om gelijk te komen met Transvaal.

Wint dus Republiek van Trappers, dan is zij Kampioen.
Speelt zij gelijk dan heeft zij evenveel punten als Transvaal.
Wint Jong-Holland, dan heeft zij ook 12 punten.
Verliest zij dan komt zij niet meer in aanmerking voor het kampioenschap evenals bij gelijk spel.

Het gaat hier dus om Transvaal, Republiek en Jong-Holland.

Verliest Republiek een punt, wint Jong-Holland, dan zal dus beslist moeten worden in een heele competitie tusschen deze drie clubs. Verliest Jong-Holland, dan doet zij niet meer mee voor het kampioenschap, dan gaat het tusschen Transvaal en Republiek.
Verliest en Republiek en Jong-Holland, ha Transvaal.

Wat een spanning. Zondag iedere Jong-Hollander in spanning.
Zondag 26 én Jong-Holland, én Transvaal én Republiek in spanning. Niet bij te houden.

Dus nog een paar spannende wedstrijden op MUNDO NOBO

De „Ruiter" I — „Scherpenheuvel" I

Zondag 12 Nov. had op het sportterrein van Sherpenheuvel een vriendschappelijke wedstrijd plaats tusschen bovengenoemde elftallen onder de keurige leiding van den Hr. Dijk. Afloop was 2—2.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I.
(Schotsche dassen).

GROEP-NIEUWS
van
20 tot en met 26 November 1933.

Groepmededeeling:

Op de laatst gehouden Troepraad van 10 November is besloten, een goed Kerstfeest te hebben, door 't groote Gebod in practijk te brengen: „Hebt U naasten lief gelijk uzelven."
Jongens, denk daar dus de komende weken niet alleen aan, doch handel er ook naar.

Je Leiders.

Patrouilleavonden.

WOLVEN ..... 21 November.
VOSSEN ..... 24 November.
ARENDEN ..... 25 November.
De Wedstrijddag komt steeds nader en nader.
Besteedt dus je patr.avond goed.

Eereraad.
Vrijdag, 24 November van 5.15 tot 6 uur op RIF.
(Opkomst in Uniform).

Troepavond.
Woensdag, 22 November om 6.30 uur op RIF.
Belangrijke BERICHT ESTAFETTE.
(afstand Berg Altena-Mundo Nobo.)

Patrouille-kamp HERTEN,
g. g. k. op 6 October.
Van Zaterdag tot Zondagnamiddag op HATO.

Troepbijeenkomst.
Op Zondag 26 October om 2.30 uur op RIF verzamelen.
OPSPORING DER GEHEIMZINNIGE IN DE GROT HATO.
(doe maar extra morgen gymnastiek en zorg, dat je lange beenen hebt).

HORDE VAN GROEP 1.

Doe je Best .... Roefft

Dinsdag.
Om half vijf op 't Groepterrein verzamelen.
GROOTE DETECTIEVE OEFENING.
(aanwijzing van Bagheera tot opsporing van den Ouden Wolf, welke zich vermomd heeft.)

Zaterdag.
Om twee uur op 't Rif verzamelen.
INDIANEN OEFENING op CARACASBAAI.
Zwemmen op JAN THIEL.

Goede Jacht.
De Oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LEIDERS-KAMER.

Hopman: „Hallo Vaan, wat kom jij in stormpas naar binnen hollen. Ja, de regen pleust gezellig neer. 't Is een bespotting Curaçao een droog landje te noemen, wanneer zoo geregeld het tegendeel bewezen wordt. Tenminste de Hollanders hier, weten ook van Nat mee te praten en zijn soms op 't onverantwoordelijkheid, niet bang voor natigheid."

Vaandrig: „Regen is goed voor de Kunuku. Heeft U gezien, hoe prachtig alles in den groei staat? 't Is een lust voor de oogen. In de stad daat [illegible]

gen minder goed, brrr. lekkende huizen, natte staten enz. Toch heeft 't Weer gisteren de feeststemming niet kunnen verdrijven. 't Was voor menig kind een bijzondere dag… de eerste Heilige Communie."

Hopman: „En voor menig ouderpaar evenééns een bijzondere dag, om dit waardiglijk te vieren door hun kind te doordringen van 't groot gebeuren. Jammer dat bij sommigen, des s'avonds die bijzondere stemming weer geheel vervluchtigde door 't gebruik van… nattigheid."

Vaandrig: „O… bedoelt U dat? Ja, dat zijn tegenstellingen, waarover men verwondert staat. Gelukkig, dat niet overal deze opvoedkunde gevolgd wordt, anders zag 't er treurig uit. Hoe is de bijeenkomst afgeloopen tusschen onze Welpen en die van Emmastad, Hop?"

Hopman: „Fijn Vaan, fijn 't Was een lust die dertig kleine knapen op Steen Koraal bijeen te zien. Hoe zij kennis maakten en hoe zij speelden. 't Is van beide kanten geweldig leuk gevonden en een goed gezond contact kan daaruit ontstaan. Trouwens, 't wordt in Emmastad wel in de hand gewerkt door Akeela Nieuwenhoff, welke véél hart voor zijn jongens bezit."

Vaandrig: „Waaruit blijkt, dat de Padvinderij werkelijk een broederschap kan vormen. Gezonde onspanning, vol jolige activiteiten. Dan daarbij zéér nuttig. Juist deze dingen moeten op den duur een tegengif vormen, geschikt voor de beet der adderitjes, welke over 't levenspad der jongens loopen."

Hopman: 't Jonge Vaan… je wordt dichterlijk! Maar je hebt gelijk. Er zijn vele dingen, die de kijk op 't leven voor een kind vergiftigen. En 't tegengif is zeer zeker. Geef hem iets anders, waardoor hij zijn energie ten volle kan uitleven. 'k Wilde wel in de gelegenheid zijn, méér jongens te bereiken. Velen zijn er, welke thuis totaal geen voorbeeld krijgen en maar de straat opgestuurd worden, met 't ellendige gevolg, dat soms goede karakters toch gedoemd zijn, lichamelijk en geestelijk ten gronde te gaan."

Vaandrig: Wat zou U dan willen Hop? Dat zij Padvinders werden?"

Hopman: „Dat zou waarschijnlijk niet gaan. Een aantal knapen *totaal* uit de omgeving, waarin zij zoo grondig verongelukken, te trekken zou te wenschen zijn. Denk aan Scherpenheuvel. Waardevol werk wordt daar verricht. Toch voor hoevelen méér, zou deze hulp zoo hard noodig zijn. Nou Vaan… 't wordt tijd voor de oefening op Caracasbaai… waarschuw de jongens dat zij verzamelen.

Willemstad, 12 November 1933.

M.

De geschiedenis van de Kerk.

De vervolgingen.

Vijfde vervolging onder Septimius Severus.

Te Alexandrië werd de H. Leonidas, vader van Origenes in de gevangenis geworpen en onthoofd. De H. Potamiana, een slavin werd aangebracht door haar meester, uit wraak omdat zij zich niet tot zonde had laten verleiden. Zij werd met haar moeder de H. Marcella in een ketel brandende asfalt geworpen. Drie dagen daarna verklaarde een der lakeien van de stadsprefect dat hij Christen was en werd veroordeeld om onthoofd te worden. Deze man, Basilides genaamd had bij de terechtstelling van Potamania gevoelens van menschelijkheid laten blijken. Uit dankbaarheid had de Heilige hem beloofd, zijn bekeering van God te vragen. Drie dagen na haar marteldood was zij hem verschenen, hem verzekerend, dat ook hij weldra zou opstijgen naar den hemel.

Te Carthago werden twee jonge vrouwen, Felicitas en Perpetua overgeleverd aan een wilde stier en afgemaakt met een dolk.

Tertullianus ging maar door met het schrijven van bemoedigende brieven aan zijn vervolgde broeders. Jammer genoeg overdreef hij — onder invloed van het montanisme — de strengheid van de evangelische moraal en beschouwde als afvalligen, hen die vluchtten, om het martelaarschap te ontkomen en hen, die het martelaarschap afkochten voor geld.

Gallië had zijn martelaren, evengoed als Afrika en Egypte, o. a. de H. Irenaeus (± 202), de H. Felix, priester, de H. Fortunatus en Achilleus, diakens, en de H. Andeolus, die ten aanschouwe van de keizer gemarteld werd.

De dood van Septimius Severus (211) gaf geen onderbreking in de vervolging.

Keizer CARACALLA veroordeelde persoonlijk een bisschop tot onthoofding. „Caracalla" beteekent soldatenplaars volgens het model dat in Gallië gedragen werd.

De keizer droeg bij voorkeur dit soort schoenen. Zijn opvolger HELIOGABALUS, zoo genoemd naar de god, wiens priester hij geweest was in de tempel te Emesa, alvorens de keizerskroon zijn slapen sierde, behandelde het Christendom als gelijkstaande met andere godsdiensten.

Volgens hem waren Jahwe, Jezus Christus en alle goden van het heidendom tweederangs-godheden die zijn god — de meteorsteen van Emesa — als hun ware meester moesten erkennen.

Hij liet deze nieuwmodische godheid naar Rome overbrengen en bouwde er een nieuwe tempel voor, waarbinnen hij de emblemen der andere goden trachtte in te voeren, bij wijze van dienaren van zijn god. De Romeinen voelden zich hierdoor diep vernederd en konden niet meer denken aan vervolging. In hun oogen was nu de keizer zelf een grooter verachter van de goden, dan de Christenen.

ALEXANDER SEVERUS (222—235) was niet alleen, evenals Heliogabalus, verdraagzaam ten opzichte van de christenen, hij helde zelfs over tot welwillendheid. Zijn moeder, Manumea, had zich te Antiochië laten onderwijzen in de Christelijke godsdienst door Origenes, die zij eenige tijd bij zich in bescherming heeft genomen. Misschien is zij zelfs Christen geworden.

In elk geval gaf zij haar zoon een bijna evangelische opvoeding en niet zonder succes.

Alexander had achting voor de Christenen; zijn terminologie was geheel Christelijk, zijn gesprekken vol Christelijke kernspreuken. In zijn paleis had hij twee heiligdommen. Een ervan bevatte de beelden van groote mannen, als Achilles, Vergilius, Cicero, enz.; het ander beelden van goden en „vergoddelijkte menschen" zooals Alexander van Macedonië, Apollonius, Orpheus, Abraham en Jezus Christus. Het laatste trad hij 's morgens vaak binnen om te bidden.

Zesde vervolging onder Maximus (235—238).

Maximus, moordenaar van zijn voorganger Alexander Severus, vervolgde de Christenen uit haat.

Hij beval, alle priesters en bisschoppen te vermoorden; zich verbeeldende, hierdoor de schim van den overleden keizer te kwellen, die eenige sympathie voor het Christendom getoond had.

Dit bloedig bevel werd echter slechts ten deele ten uitvoer gebracht, dank zij de korte regeering van dezen tyran en de oorlog die hij voeren moest tegen de Barbaren van het Noorden.

Origenes, die zich teruggetrokken had te Cesarea van Cappadocië, moedigde de martelaren aan door zijn Exhortatio (opwekking, aanmoediging)

Hij was voor de Christenen van het Oosten, wat Tertullianus enkele jaren tevoren voor die van Afrika geweest was.

De H. Pontianus, Paus, tegelijk met de H. Hippolythus, priester naar Sardinië verbannen, stierf onder de zweepslagen der heidenen (236). In ballingschap gaande, had hij de pauselijke waardigheid afgelegd, maar zijn opvolger, de H. Antherus, stierf nog vóór Pontianus den marteldood.

Keizer *Philippus* (244—249) Arabier van afkomst, was volgens sommige auteurs reeds Christen, toen hij de troon besteeg. In ieder geval een vreemdsoortig Christen, want hij kwam aan het bewind door zijn voorganger Gordianus te vermoorden. Men zegt echter dat hij zijn misdaad openlijk heeft uitgeboet. Wat er van zij: hij heeft de Christenen met rust gelaten, maar daar is dan ook alles mee gezegd. De keizer en zijn vrouw Octacilia Severa, eveneens Christin, waren geregeld in correspondentie met Origenes.

Deze nam geen blad voor de mond, als hij sprak.

Meermalen maakte hij de keizer ernstige verwijten, dat hij het Christendom niet krachtdadiger steunde, maar zijn woord bleef vruchteloos.

Henri van Hofstede.

De arbeider in het nieuwe Oostenrijk.

Verklaringen van Bondskanselier Dr. Dollfuss.

Weenen.

De Oostenrijksche sociaaldemocratie schijnt door een sterke zenuwachtigheid, om niet te zeggen een paniek, te zijn aangegrepen. Ze heeft enkele dagen geleden de vakvereenigings-internationale naar Weenen beroepen en sluit aan deze beraadslagingen een buitengewonen partijdag aan, die eveneens achter gesloten deuren plaats heeft. Uit de buitenlandsche pers, waarmee de Weensche sociaaldemocraten in verbinding staan, kan men de redenen vernemen, waarom de partij tot deze buitengewone beraadslagingen en het aanroepen van het buitenland heeft besloten. Volgens deze buitenlandsche berichten rekent de Oostenrijksche sociaaldemocratie met de mogelijkheid van een verbod hunner pers, de benoeming van een regeerings-commissaris voor het, door hen beheerschte Weensche Raadhuis en ten slotte de ontbinding van de partij zelf en de vakvereenigingen. Langs den omweg over het buitenland worden in dit verband ook dreigementen gehoord, die hier niet kunnen worden weergegeven en die de regeering Dollfuss onder een druk moeten plaatsen. Zoo moet ook een numerieke berekening der Weensche „Arbeiterzeitung" worden opgevat, waarin moet worden aangetoond, dat de sociaaldemocraten met de nationaal-socialisten samen tegenover de aanhangers der regeering Dollfuss over een sterke meerderheid der keizers beschikken. Uit deze publicatie zou men moeten opmaken, dat de Oostenrijksche sociaaldemocratie gelooft, met hulp der nationaal-socialisten aan de macht te kunnen komen. Dit is een miskenning der werkelijke situatie en is, met het oog op het lot der Duitsche sociaaldemocraten, bijna onbegrijpelijk.

Hoe zal nu de positie van de arbeider in het nieuwe Oostenrijk gevormd worden; hoe vat de regeering het optreden der sociaaldemocratische partij met zijn openlijke en verborgen dreigementen op? Bondskanselier Dr. Dollfuss geeft hierop een duidelijk antwoord, ondubbelzinnig ook omtrent de poging, om hem onder een druk te brengen. De Kanselier verklaart in de eerste plaats, dat hij het laagste punt der crisis voor overwonnen beschouwt en aan een langzamen, maar zekeren vooruitgang gelooft. Bij deze bewering heeft hij de demonstratieve betooging aan zijn kant, welke de Volkenbondraad bij het verslag van het Financieele Comité over de economische situatie van Oostenrijk tot uiting bracht. Wij zijn, zegt de Bondskanselier verder, op verscheidene gebieden nieuwe wegen ingeslagen en misschien heeft Oostenrijk in het internationale handelsverkeer ook niet weinig tot nieuwe gedachtengangen bijgedragen. Onze opgaven zijn niet slechts problemen van de alledaagsche politiek; de tijd, waarin we leven, is geen tijd van normalen strijd en de eenvoedigevereffening van tegenstellingen. We moeten niet allen op economisch, maar ook op geestelijk gebied in ons volk nieuw gaan opbouwen. De tijden zijn voorbij, dat het leven der menschen en de verhouding tot de medemenschen alleen van een materieel en economisch gezichtspunt uit kan worden beschouwd. Wil men gezond en verstandig op bouwen, dan moet men wat meer tot het ideaal overgaan. Wanneer men de verhouding van de menschen onder elkaar alleen van het materialistische standpunt uit beoordeelt, dan kan men het hun niet kwalijk nemen, die zeggen, dat de verhouding tusschen ondernemer en arbeider enkel door het klassen-onderscheid wordt bepaald. Door menschelijke binding en wederzijdsche achting moeten we de dichter bij elkaar brengen en zoo menschenhet leven aangenamer voor ze maken. Vinden we den weg niet, waarop de verschijnselen in het sociale leven aan den nieuwen tijd kunnen worden aangepast, denken we er niet aan, dat alle economie den mensch heeft te dienen en dat de menschen onderling in elkaar nader zijn, dan menschen en dingen, dan zullen we ons volk niet gelukkiger maken. We willen het vredige samenleven der menschen dienen en daarom behoor ik tot hen, die gelooven, dat de corporatieve-samenvatting, het beroep, het gemeenschappelijke werk, de gemeenschappelijke werkplaats de menschen meer met elkaar verbindt, dan het formalistische en uiterlijke. Wanneer [illegible] we er niet in slagen, tot in de laatste werkplaats baas, gezel en knecht ook als menschen dichter bij elkaar te brengen, en ze ervan te overtuigen, dat ze in economisch en sociaal opzicht van elkaar afhankelijk zijn, en ze op elkaar égards moeten nemen, wanneer we het er niet toe brengen, dat de arbeider zich in zijn bedrijf weer thuis voelt, dan zullen de formeel rechtelijke regelingen der nieuwe grondwet slechts aan de oppervlakte blijven en we zullen het menschdom en de ontwikkeling van ons volk niet hebben gediend.

Bij dezen arbeid aan den economischen en geestelijken opbouw van Oostenrijk hebben we rust en vrede noodig. Alle maatregelen ter verzekering van rust en orde, die nog hard schijnen, dienen alleen het doel, den vrede in het land te bewaren en voor de toekomst te verzekeren. Wie den vrede wil verstoren, van welken kant dit ook komen mag, die zal er aan moeten gelooven. We willen bij onzen eigen aard ook onze vrijheid en zelfstandigheid behouden en ik leg er hier nadruk op, dat we voor elke vriendschap, die ons nu wordt bewezen, werkelijk dankbaar zijn en dat men op onze trouwe vriendschap kan rekenen. Elke poging, om door druk of dwang, op de interne vorming van Oostenrijk invloed te nemen, wijs ik naar alle zijden van de hand. Met geweld of dreigementen zal niemand de dingen kunnen veranderen. Zulke methodes zullen ons nooit tot toegeven, maar juist tot het tegendeel verplichten. (Deze woorden van den Kanselier zijn een duidelijke waarschuwing aan de sociaaldemocraten).

We willen, zoo eindigt Dollfuss zijn verklaringen, het niemand moeilijk of onmogelijk maken, den weg terug naar de medewerking te vinden. Maar we weren er ons ook tegen, dat men de plannen der tegenwoordige regeering zoo wil uitduiden, dat we de rechten van den eenvoudigen arbeider niet willen erkennen. We willen, voor zoover we maar eenigszins kunnen, in den arbeider en elk ander aan zijn menschelijke rechten helpen. Het is niet waar, dat loon, collectief verdrag en uren werktijd alleen al aan de geestelijke behoeften van den arbeider voldoen. We willen een nieuwe toekomst en, naar we hopen een gelukkig tijdperk voor Oostenrijk opbouwen. In de grondwet wil de regeering den grondslag ervoor leggen, dat het volk aan den opbouw van het openbare leven zal deelnemen en de beste vorm, waarin dit gebeuren kan, zal de beste democratie zijn. Oostenrijk gaat een nieuwen tijd in, waarin we ook het openbare leven vormen willen geven, die wel meer vrede in het land zullen brengen.

RADIONIEUWS.

Het Fransche omroepnet.

Door den Franschen Staat zijn thans de opdrachten verstrekt voor den bouw van de installaties van eenige der nieuwe krachtzenders.

Het betreft hier den 120 kW zender voor Paris PTT, den 100 kW zender voor Lyon PTT, den 120 kW zender voor Toulouse PTT en den 60 kW zender voor de Riviera, omvattend het gebied Niza-Monaco-Corsica. Bij eenige stations is reeds een aanvang gemaakt met de constructie van de zendgebouwen. De ingebruikneming van de zenders kan in den loop van het volgend jaar worden verwacht.

Vioolles per radio.

De leider van de muziekafdeeling van de Universiteit Michigan, Dr. Josef Maddy, heeft een proef genomen met vioollessen voor de microfoon. Voor dit doel heeft hij een speciale methode van onderwijs geven ontworpen. Zittend voor de microfoon heeft hij door een groot venster uitzicht in een zaal, waarin zich een aantal vioolleerlingen bevinden, die door een luidspreker de door hem gegeven aanwijzingen hooren. Dr. Daddy slaat de leerlingen gade en corrigeert de door deze gemaakte fouten als verkeerde houdingen van de hand, onjuiste vingerzetting, enz., zoo lang totdat de kinderen de viool op de juiste wijze weten te hanteeren. Dr. Maddy neemt aan, dat de fouten die door de kleine groep, waaraan hij het oog heeft, worden gemaakt, in het algemeen genomen, door alle vioolleerlingen worden gemaakt, zoodat de door hem gegeven correcties ook voor de hem onzichtbare luisteraars beteekenis hebben.

De omroepmaatschappij levert het noodige notenmateriaal en door de hiervoor binnenkomende aanvragen heeft men ongeveer een indruk van de mate van belangstelling die voor deze nieuwe wijze van vioolonderwijs bestaat. Tot nu toe hebben zich circa 5000 leerlingen uit een 50-tal verschillende plaatsen aangemeld en men verwacht voor de volgende cursus, die binnenkort zal aanvangen, nog een belangrijke grootere deelname.

Hoe snel.

Een der hooggeleerden van een Amerikaansche Universiteit heeft zich bezig gehouden met de bepaling van het spreektempo voor de omroepmicrofoon. Hij is tot het resultaat gekomen, dat een gemiddelde snelheid [illegible] meest geschikt is, terwijl men voordien van meening was, dat dit getal veel kleiner moest zijn Het snelheidsrecord op dit gebied staat op naam van een omroeper van den zender KYW in Chicago, die zich met 360 lettergrepen per minuut nog duidelijk verstaanbaar wist te maken.

Radio in Spanje.

Op de conferentie te Luzern zijn aan Spanje 9 golflengten toegewezen, welke door de Spaansche gedelegeerden zijn geaccepteerd en die thans als volgt over het land verdeeld zijn:

Madrid (nat. omroepzender)	1639 M.
Madrid II	293 „
Barcelona	274 „
Sevilla	410 „
Coruña	377 „
Valencia	352 „
Spaansch Marokko	331 „
San Sebastian	238 „

en tenslotte de golflengte 207 meter als gemeenschappelijke golflengte voor een aantal kleine plaatselijke zenders, waarvan er in de verschillende deelen van Spanje een 15-tal komen, die reeds ten deele zijn gebouwd.

De Roosevelt-Code in den Amerikaanschen omroep.

Evenals iedere industrie in de Vereenigde Staten moest ook de omroep op grond van National Recovery Act een werkplan, in overeenstemming met de wetsbepaling, uitwerken en aan de regeering voorleggen. Hiermede belastte zich de National Association of Broadcasters, welke ruim 80 % van het Amerikaansche omroepwezen omvat.

In dit plan is voor alle omroepemployé's, met uitzondering van de technici en de controle-beambten, een 40-urige werkweek vastgelegd. Uitzondering betreffende het aantal arbeidsuren wordt slechts gemaakt voor employé's wier inkomen boven een bepaalde grens ligt, voor de omroepers en de medewerkers bij de uitzendingen, voor de beambten van den buitendienst en voor de beambten van den technischen dienst. Personen onder de 16 jaar mogen geen werkzaamheden verrichten, behalve dan het optreden voor den microfoon en dan met de betrekking dat zij niet meer dan 3 uur per dag hieraan mogen besteden en dat hun ontwikkeling er onder niet lijdt.

Op deze wijze hoopt men rond 6½% meer employés in dienst te kunnen nemen en rond 1 millioen dollar meer aan salarissen en loonen te kunnen uitbetalen. Tegenwoordig zijn er bij het Amerikaansche omroepwezen ca. 12000 personen in dienst. Hierbij zijn niet inbegrepen de voor de microfoon optredende artisten, enz., wier aantal vele duizenden bedraagt.

Een Deensche Kortegolflengte.

Nadat verschillende landen zijn voorgegaan met de oprichting van kortegolf-omroepzenders ten behoeve van hun koloniën of van hun landgenooten in den vreemde, heeft men ook in Denemarken plannen voor de inrichting van dergelijken omroep, teneinde het contact tusschen de Denen in den vreemde en het moederland inniger te maken.

Radio-Propaganda in Zwitserland.

De propaganda voor den omroep in Zwitserland is in handen gelegd van een nieuw opgerichte maatschappij „Pro Radio" te Bern. Haar inkomsten bestaan uit een z.g. controle-belasting, die geheven wordt op ieder verkocht radio-apparaat en 5 Zw. francs per toestel bedraagt, terwijl zij bovendien uit de staatskas een jaarlijksche bijdrage van 50.000 Zw. francs ontvangt.

Radio-Dansavond.

Eens per maand organiseert de Deensche [illegible] een radio-dansavond voor jongelui, waarvoor van 9 — 11 uur 's avonds het radio-dansorkest moderne dansmuziek speelt, gevolgd door dansmuziek van de orkesten van drie bekende restaurants in Kopenhagen, van 11 uur 's avonds tot 2 uur 's morgens. Teneinde het orkest in de studio aan te moedigen, wordt aldaar gedanst door een bekenden dansleeraar en zijn partner. De uitzendingen mogen zich in een groote belangstelling verheugen.

Radio als vredestichter.

Een bekend Fransch schrijver heeft verklaard, dat de radio een vredestichter bij uitnemenheid is Wanneer men in de familie niet meer weet wat men tegen elkaar zal zeggen of elkaar soms teveel te zeggen heeft, dan komt de radio ter rechter tijd te hulp, men luistert toe, de verveling verdwijnt en een dreigende twist wordt voorkomen. Veel misverstanden heeft de radio reeds terzijde weten te schuiven. Zonder twijfel zou men elkaar veel meer in de haren vliegen, als in Rome juist niet zoo mooi gezongen werd of wanneer er in Weenen op hetzelfde oogenblik niet zulke mooie walsen werden gespeeld.

RADIO IN CIJFERS.

Hoeveel Stations zijn er op de wereld?

Eind 1932, in niet veel meer dan 10 jaren tijds dus, was het aantal omroepzenders op de wereld gestegen tot 1444 met een totaal vermogen van 6422 kW. Een jaar daarvoor waren er 141 zenders minder, het totale energiebedrag was echter rond 2000 kW lager; de toename der energie in dit jaar is dus minder tengevolge van de toename van het aantal zendstations dan wel van de versterking der bestaande stations.

Het grootste aantal zenders bevindt zich in Noord- en Midden-Amerika, terwijl daarentegen het grootste deel van de totale energie op rekening van Europa komt. In Noord- en Midden-Amerika zijn 849 zenders met tezamen 1856 kW energie; Europa bezit daarentegen slechts 270 stations, die tezamen niet minder dan 4037 kW. uitstralen.

In het jaar 1931 kwamen er in Europa slechts 8 zenders bij, maar de totale energie nam toe met 1500 kW.

Van de Europeesche landen staat Rusland vooraan, er zijn daar niet minder dan 67 zenders in bedrijf die het leeuwenaandeel van de Europeesche energie, n.l. 1563 kW, noodig hebben. Duitschland bezit 27 zenders met 404 kW energie. Engeland heeft minder zenders, n.l. 18, maar beschikt over 500 kW energie. Wat het aantal zenders betreft staat Zweden met 31 zenders op de tweede plaats achter Rusland, maar van deze stations hebben de meeste slechts plaatselijke beteekenis, zoodat de totale energie in dit land niet hooger is dan 122 kW. Verder vindt men in Frankrijk 26 zenders met 245 kW, in Italië 11 zenders met 170 kW, in Tsjechoslowakije 6 zenders met 184 kW, in Polen 7 zenders met 170 kW.

De verdeeling der kW over de verschillende werelddeelen en het artikel omroepzenders was als volgt:

Europa	277	met	4037	kW.
Amerika (Noord- en Middel)	808	„	856	„
Azië	43	„	291	„
Zuid Amerika	133	„	131	„
Australië	188	„	66	„
Afrika	11	„	40	„

Dat zijn de cijfers van eind 1932, die intusschen weer belangrijk veranderd zijn. Rusland bouwt stations van reusachtige sterkte. De inrichting van het groote Fransche omroepnet is in vollen gang. Italië, Engeland en Duitschland maken plannen voor de versterking van de bestaande zenders. Wij zijn [illegible] de cijfers die het eind van dit jaar te zien zal geven.

Philips te Parijs.

— Röntgenfotografie —

In October is in Parijs de nieuwe demonstratiezaal voor Röntgen-apparaten van Philips officieel ingewijd door een bezoek van een groot aantal Fransche specialisten op Röntgengebied.

Met bijzondere belangstelling werd door de Fransche geleerden kennis genomen van de werking en toepassing der verschillende „Metalix" Röntgenapparaten. Het baanbrekende werk, in de Philips laboratoria verricht met de constructie van deze Röntgenbuizen, die een absolute bescherming tegen den schadelijken invloed van Röntgenstralen geven, alsook de technisch perfectie uitvoering dezer appaten, oogstten de volle waardeering der Fransche medici.

Bijzondere belangstelling hadden de „Rotalix"-buizen (dit zijn „Metalix"-buizen met draaiende anode), die het mogelijk maken foto's te nemen met zeer korte belichtingstijd tot 3|100 seconde), waarbij door de groote beeldscherpte de foto's van groote diagnostische waarde zijn.

Ook de voor andere doeleinden bestemde toestellen, als het kleine apparaat voor tandartsen, dat een snelle en juiste diagnose in enkele minuten mogelijk maakt, alsook het apparaat voor materiaalonderzoek, dat in de industrie steeds meer toepassing vindt, wekten bij de bezoekers onverdeelde bewondering voor deze technische prestaties der Nederlandsche industrie.